

Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens reglemente med kommentarer från Förtroendegruppen

Denna lydelse av reglementet gäller från och med den 16 april 2020.

Trafikskadenämndens uppgift

1 §

Trafikskadenämnden ska vara en oberoende och opartisk nämnd med uppgift att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Nämnden är den skaderegleringsnämnd som avses i 6 § trafikförsäkringsförordningen (1976:359).

Nämnden är också en sådan nämnd som avses i lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden.

Kommentar: Bestämmelsen har reviderats för att tydligare beskriva nämndens uppgift och dess ställning i förhållande till trafikförsäkringsföretagen och till andra intressenter.

Ett andra stycke har lagts till som upplyser om att nämnden, utöver de obligatoriska ärenden som framgår av 4 §, också prövar tvistiga ärenden enligt tvistlösningslagen.

Ändring av nämndens reglemente

2 §

Nämnden beslutar efter samråd med Trafikförsäkringsföreningen om ändringar av nämndens reglemente. Ändringar som påverkar kostnaderna för nämndens verksamhet ska godkännas av Trafikförsäkringsföreningen.

Regeringen godkänner nämndens reglemente och ändring av detta.

Kommentar: Bestämmelsen har utformats i avsikt att tydliggöra på vilket sätt olika institutioner har inflytande över nämndens reglemente.

Nämndens verksamhet

3 §

Nämnden avger rådgivande yttranden på begäran av

1. en skadad eller efterlevande i tvistig fråga enligt lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden om ersättning för personskada från trafikförsäkringen, eller
2. Trafikförsäkringsföreningen, om en skadad eller efterlevande som inte omfattas av 1, begärt prövning i fråga om ersättning för personskada eller
3. trafikförsäkringsföretag, eller Trafikförsäkringsföreningen (i det följande ”försäkringsföretag”) i sådan ersättningsfråga som framgår av 4 §.

På begäran av domstol eller myndighet avger nämnden yttranden i frågor om ersättning för personskada.

Nämnden behandlar inte frågor som prövas i eller har avgjorts av en domstol.

Kommentar: Som ett förtydligande har en hänvisning till tvistlösningslagen lagts till under första stycket 1.

Sista stycket uttrycker en begränsning av nämndens prövning som följer av tidigare praxis.

Obligatoriska frågor

4 §

Försäkringsföretag ska hämta in nämndens yttrande i ett ärende i fråga om

1. ersättning för inkomstförlust efter den akuta sjuktiden om förlusten för något år har uppgått till minst det prisbasbelopp som enligt 2 kap. 7 § socialförsäkringsbalken (2010:110) gäller för det år då skadan inträffat

2. ersättning efter den akuta sjuktiden för

- lyte
- bestående men
- inkomstförlust
- kostnader
- olägenheter eller
- särskilda olägenheter

om den medicinska invaliditetsgraden uppgår till minst tio procent.

Försäkringsföretag ska också hämta in nämndens yttrande i fråga om

1. ersättning till maka, make eller därmed jämställd person för förlust av underhåll, eller
2. rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § första stycket skadeståndslagen (1972:207).

Kommentar: I bestämmelsens andra stycke 2 har "rätt till" lagts till för att understryka att det är parternas eventuella rätt till omprövning i det aktuella fallet som ska prövas av nämnden som en obligatorisk fråga. De frågor som omfattas av bestämmelsens andra stycke 2 är när

1. försäkringsföretaget accepterat att den skadade har rätt till omprövning eller
2. försäkringsföretaget har avslagit den skadades begäran på den grunden att det inte föreligger en omprövningssituation enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen.

Om försäkringsföretaget har avslagit den skadades begäran på annan grund, t.ex. att försäkringsföretaget bedömt att det inte föreligger ett samband mellan den tillkommande arbetsförmågan och trafikolyckan, är det inte en obligatorisk fråga. I en sådan situation kan den skadade begära nämndens prövning genom att ansöka om tvistlösning.

Nämndens råd

5 §

Nämndens råd beslutar i viktigare frågor om nämndens verksamhet och i rättsliga frågor av principiell betydelse.

Rådet består av nämndens ordförande, fyra vice ordförande, fem representanter för konsumenterna och fem representanter för försäkringsföretagen.

De olika ledamotsgrupperna - ordförandegruppen, representanter för konsumenterna respektive representanter för försäkringsföretagen - utser inom sig ledamöter i rådet för en mandattid om två år.

Övriga bestämmelser om rådets arbete finns i arbetsordningen för rådet.

Kommentar: Den nya lydelsen medför ändringar i rådets funktion och arbetsformer. Syftet med de föreslagna ändringarna är att klarlägga rådets uppgift. Rådets funktion och arbetsformer framgår vidare av en ny arbetsordning för rådet.

Nämndens sammansättning

6 §

I nämnden ska finnas ett tillräckligt antal ledamöter, dock högst 70.

Utöver vad som sägs i första stycket kan nämnden begära att Finansinspektionen tillfälligt förordnar en eller två vice ordförande för högst sex månader.

Ordföranden och vice ordförandena ska vara eller ha varit ordinarie domare. Rådet beslutar om antalet vice ordförande.

Övriga ledamöter är följande.

1. Representanter för konsumenterna som ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet inom områden som berör arbetsmarknad, pensioner samt socialförsäkrings- och försäkringsfrågor.
2. representanter för försäkringsföretagen som ska ha ingående kunskaper och stor erfarenhet av personskadereglering.

Rådet beslutar vilka organisationer som kan nominera representanter för konsumenterna. Antalet representanter och fördelningen mellan de olika organisationerna beslutas också av rådet.

Antalet representanter för försäkringsföretagen och fördelningen av dessa mellan försäkringsföretagen beslutas av Trafikförsäkringsföreningens styrelse.

Regeringen förordnar nämndens ordförande. Finansinspektionen förordnar övriga ledamöter.

Nämndens råd lämnar förslag till Finansinspektionen på vice ordförande och representanter för konsumenterna.

Trafikförsäkringsföreningens styrelse lämnar förslag till Finansinspektionen på representanter för försäkringsföretagen efter nominering av försäkringsföretagen.

Kommentar: I tredje stycket har beskrivningen av vilken erfarenhet som krävs av en vice ordförande ändrats till det som följer av gällande praxis.

De organisationer som enligt bestämmelsens äldre lydelse föreslog representanter för konsumenterna namnges inte längre. I stället framgår det av femte stycket att det är rådet som beslutar vilka organisationer som kan föreslå detta. Syftet med ändringen är att möjliggöra för även andra organisationer än de nuvarande att föreslå konsumentrepresentanter som ledamöter.

De två sista styckena har ändrats och det är nu rådet som föreslår vice ordförande och representanter för konsumenterna till Finansinspektionen samt Trafikförsäkringsföreningens styrelse som föreslår representanter för försäkringsföretagen.

7 §

Ordföranden, vice ordförandena och konsumentrepresentanterna får inte vara anställda eller ha uppdrag hos försäkringsgivare som bedriver trafikförsäkringsverksamhet.

En ledamot som är anställd i ett försäkringsföretag får inte delta i behandlingen av en fråga som rör det försäkringsföretaget.

För nämndens ledamöter samt för sakkunniga som fått i uppdrag av nämnden att yttra sig i ett ärende gäller samma jävsregler som i 16 och 17 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Kommentar: Ingen ändring i sak.

8 §

Ledamöter förordnas för högst tre år. Avgår en ledamot under förordnandetiden ska en ny ledamot förordnas för återstående tid.

Kommentar: Ingen ändring i sak.

Nämndens sammanträden

9 §

Vid sammanträde i nämnden deltar två ledamöter som avses i 6 § tredje stycket, två representanter för konsumenterna och två representanter för försäkringsföretagen.

Om ärendets svårighetsgrad inte kräver prövning enligt första stycket kan det prövas av en ordförande, en representant för konsumenterna och en representant för försäkringsföretagen.

Om det vid ett sammanträde enligt andra stycket inte uppnås enighet eller om det i övrigt finns skäl ska ärendet hänskjutas till sammanträde med den sammansättning som anges i första stycket.

Ordföranden, vice ordförande eller den som ordföranden förordnar får besluta att avvisa eller avskryva ett ärende.

Om en annan ledamot än ordföranden vid sammanträdet får förhinder inför ett sammanträde som avses i första stycket är nämnden ändå beslutför om

1. lika många representanter för konsumenterna som för försäkringsföretagen ingår i nämnden,
2. minst tre av fyra eller fyra av fem ledamöter är ense om yttrandet och
3. ärendet som ska prövas inte innehåller någon fråga av principiell betydelse.

Kommentar: Svårighetsgraden på de ärenden som nämnden prövar har ökat under senare år och det är numera bara undantagsvis som ett ärende kan betecknas som enkelt.

Vidare kan en beskrivning av ett ärende som "av enklare beskaffenhet" missuppfattas och felaktigt tolkas som att det innebär en mera schematisk prövning av det aktuella ärendet

Därför har "ärenden av enklare slag" i bestämmelsens andra stycke ersatts med föreslagen lydelse.

I sista stycket 3 har "yttrandet" ersatts med "den fråga som ska prövas" för att förtydliga att det är frågor och inte yttranden som kan vara av principiell betydelse.

Nämndens beslut

10 §

Som nämndens beslut gäller den mening som majoriteten av ledamöterna företräder.

Vid lika röstetal har ordföranden vid sammanträdet utslagsröst.

Kommentar: Ingen ändring.

Rättelse eller ny prövning

11 §

Om nämnden finner att ett yttrande innehåller någon felaktighet eller brist till följd av nämndens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får nämnden besluta om rättelse eller komplettering.

En fråga som har prövats av nämnden kan prövas på nytt av nämnden om en omständighet som skulle ha varit av betydelse för bedömningen varit okänd för nämnden vid det tidigare beslutstillfället.

Innan beslut om rättelse eller ny prövning fattas ska parterna ha fått tillfälle att yttra sig om det inte är obehövt.

Kommentar: Bestämmelsen har förtydligats och justerats i fråga om vilka möjligheter nämnden har att besluta om rättelse, komplettering och ny prövning.

Avvisning

12 §

Nämnden ska avvisa en begäran om prövning enligt 3 § första stycket 1 om

1. sökanden inte har kontaktat det berörda försäkringsföretaget och försökt lösa frågan direkt med detta,
2. tvisten saknar grund eller inleds av okynne,
3. tvisten hanteras eller tidigare har hanterats av ett annat organ för alternativ tvistlösning eller av en domstol, eller
4. hanteringen av en sådan tvist skulle på annat sätt allvarligt hindra nämnden från att fungera effektivt.

Vad som sägs i första stycket 3 gäller inte om det andra tvistlösningsorganet är Personförsäkringsnämnden.

Kommentar: Ingen ändring i sak.

Sekretess

13 §

Sekretess gäller i fråga om enskildas förhållanden i ett ärende som hanteras i nämnden.

Kommentar: Ingen ändring i sak.

Nämndens kansli, arvoden och kostnader

14 §

Nämnden biträds av ett kansli som leds av en kanslichef.

Nämndens föredragande ska ha avlagt juristexamen. Ordföranden kan medge dispens från denna regel.

Ordföranden beslutar vem som får föredra ärenden i nämnden.

Kommentar: Ingen ändring i sak.

15 §

Regeringen fastställer arvode till ordföranden. Finansinspektionen fastställer arvode till vice ordförandena och representanterna för konsumenterna.

Kommentar: I praktiken har det inte fungerat på det sätt som det var tänkt i fråga om vem som beslutar om ersättning till representanterna för försäkringsföretagen. I stället för att Trafikförsäkringsföreningen har beslutat om ersättning har i själva verket bolagen själva beslutat om ersättning till de egna representanterna. Den tidigare bestämmelsen i andra stycket har därför tagits bort.

16 §

Trafikförsäkringsföreningen bekostar nämndens verksamhet.

Kommentar: Ingen ändring.